

Kultur-, idrotts- och fritidsförvaltningen
Tjänsteskrivelse

Datum: 2026-03-02
Diarienummer: KTN-2026-00058
Kulturnämnden

Handläggare:
Martina Bruzelius

Svar på remiss om reviderad försäkringspolicy och riktlinje för försäkringar

Förslag till beslut

Kulturnämnden beslutar

1. **att** tillstyrka förslaget till reviderad försäkringspolicy och riktlinje för försäkringar samt att inte lämna några ytterligare synpunkter.

Ärendet

Kommunfullmäktige antog nuvarande försäkringspolicy med riktlinjer 2015. Sedan dess har området utvecklats, vilket motiverat en revidering. Kommunledningskontoret har därför tagit fram ett nytt förslag till försäkringspolicy samt en separat riktlinje för försäkringar. Syftet är att uppdatera styrningen efter dagens arbetssätt och att tydliggöra nivåskillnaden mellan policy och riktlinje.

Kommunstyrelsen beslutade den 3 februari 2026 (§6) att skicka förslagen på remiss till kommunens nämnder, helägda bolag och Svenska kommunförsäkrings AB.

Beredning

Ärendet har beretts av kultur-, idrotts- och fritidsförvaltningen.

Föredragning

Den nuvarande försäkringspolicyn från 2015 har varit styrande för kommunkoncernens hantering av försäkringsfrågor. Utvecklingen inom området gör att uppdateringar behövs.

Den reviderade policyn behåller tidigare principer men förtydligar ansvarsfördelning och kompletterar styrningen. Policyn slås nu fast som ett övergripande dokument medan riktlinjen utgör ett separat styrdokument med mer detaljerade krav.

Riktlinjen tydliggör bland annat kommunledningskontorets samordningsansvar, hantering av skadeärenden och uppföljning. Den gäller främst kommunstyrelsen, men ska även följas av nämnder och helägda bolag när de tecknar egna försäkringar.

De två dokumenten är avsedda att ersätta försäkringspolicyn från 2015.

Förvaltningen ställer sig bakom förslaget och lämnar inga ytterligare synpunkter.

Ekonomiska konsekvenser

Inte aktuellt i ärendet.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse daterad 2 mars 2026
- Bilaga 1. Förslag till försäkringspolicy
- Bilaga 2. Förslag till riktlinje för försäkringar

Kultur-, idrotts- och fritidsförvaltningen

Sten Bernhardsson
Förvaltningsdirektör

Försäkringspolicy

Normerande styrdokument

Berörd verksamhet: Uppsala kommuns nämnder och helägda bolag

Beslutsfattare: kommunfullmäktige

Beslutsdatum: ÅÅÅÅ-MM-DD

Diarienummer: KSN-2025-02374

Dokumentansvarig: Trygghets- och hållbarhetsdirektör, kommunledningskontoret

Policy

Riktlinje

Rutin

Vägledning

Innehåll

Inledning	3
Syfte	3
Omfattning.....	3
Arbetet med försäkring i Uppsala kommun	3
Principer för arbetet med försäkringar	4
Ansvar	4
Relaterade dokument	5

Inledning

Uppsala kommun och dess helägda dotterbolag bedriver en omfattande verksamhet och äger egendom till stora värden som är exponerade för olika risker som kan medföra stora ekonomiska konsekvenser. Genom ett aktivt skadeförebyggande arbete ska riskerna minimeras men om en skada ändå inträffar ska kommunen ha ett försäkringsskydd. Försäkringar utgör en del i kommunens övergripande riskhantering och skyddar mot ekonomiska konsekvenser vid oönskade händelser.

Det samlade försäkringsarbetet ska bidra till ett långsiktigt och strukturerat skadeförebyggande arbete som främjar tryggare verksamhetsmiljöer och en god ekonomisk hushållning.

Uppsala kommun är delägare i Svenska Kommun Försäkrings AB (SKFAB) och stora delar av försäkringsarbetet hanteras i nära samarbete med bolaget. SKFAB svarar därtill för upphandling, återförsäkring, kontakt med försäkringsgivare och anpassning av skydd för kommunens räkning. Kommunens ägarstyrning gentemot SKFAB följer av bolagets bolagsordning samt aktieägaravtal.

Genom att säkerställa en tydlig styrning, samordning och hantering av kommunens försäkringsarbete agerar Uppsala kommun som en solidarisk delägare, såväl gentemot SKFAB som gentemot övriga delägande kommuner.

Syfte

Policyn syftar till att säkerställa att försäkringsskyddet för kommunens och de helägda kommunala bolagens tillgångar, verksamheter och ekonomiska intressen är:

- Långsiktigt
- Enhetligt
- Ändamålsenlighet, och
- Kostnadseffektivt.

Policyn syftar också till att säkerställa att arbetet med försäkringar präglas av ett förebyggande perspektiv med tydlig koppling till riskhantering i linje med riktlinje för riskhantering och skadeförebyggande arbete ur ett koncerngemensamt perspektiv.

Omfattning

Policyn gäller för Uppsala kommun och dess helägda bolag och fastställer gemensamma principer för hur förvaltningar och bolag ska hantera försäkringsfrågor.

Policyn omfattar inte kollektivavtalade försäkringar och försäkringar kopplade till kommunens roll som arbetsgivare.

Arbetet med försäkring i Uppsala kommun

Uppsala kommunkoncern ska bedriva ett samordnat, långsiktigt och kostnadseffektivt försäkringsarbete. Genom strategisk styrning, skadeförebyggande insatser och samverkan med SKFAB ska försäkringslösningar utformas för att hantera risk för händelser med potentiellt stor påverkan på verksamheten.

Kommunstyrelsen svarar för kommunkoncernens interna samordning i försäkringsfrågor. Utgångspunkten för samordningen av försäkringsarbetet är att säkerställa ett helhetsperspektiv i försäkringsskyddet samt att minska den totala riskkostnaden, stärka koncernens beredskap och bidra till en långsiktigt hållbar hantering av resurser. Samordningen ska också säkerställa att Uppsala kommun och dess helägda bolag agerar långsiktigt i förhållande till det delägda bolaget SKFAB och i solidaritet med bolagets övriga delägande kommuner.

Principer för arbetet med försäkringar

Kommunkoncernens försäkringsarbete utgår från följande principer:

- Samordning av alla försäkringsfrågor ska ske genom SKFAB.
 - Uppsala kommun och dess helägda bolag ska ha en gemensam samordning av försäkringsfrågor och hantering av försäkringar.
 - Kommunstyrelsen företräder genom kommunledningskontoret Uppsala kommun och de helägda bolagen i dialog med SKFAB.
 - Varje nämnd och kommunalt bolag ska ha en kontaktperson för försäkringsfrågor som bistår kommunstyrelsen med nödvändiga uppgifter och deltar i den övergripande samordningen.
- Försäkring ska användas för att hantera risker för betydande skadehändelser.
 - Endast sällan förekommande skadehändelser med potentiellt allvarlig påverkan ska försäkras. Risker för ofta förekommande skadehändelser behöver hanteras genom ett aktivt skadeförebyggande och riskreducerande arbete.
 - Uppsala kommun och dess bolag ska bära hanterbara risker och mindre skador inom ordinarie budgetramar.
- Uppsala kommun och dess helägda bolag ska teckna försäkringsskydd genom SKFAB.
 - Tecknande av försäkring ska genomföras i dialog mellan kommunstyrelsen och berörd nämnd eller bolag för att säkerställa en samordnad och enhetlig hantering.
 - I det fall SKFAB inte kan erbjuda försäkring får nämnd eller bolag vända sig till annan aktör för att teckna försäkring. Detta ska ske i samråd med kommunstyrelsens samordningsfunktion.

Ansvar

Kommunstyrelsen samordnar försäkringsarbetet och stödjer nämnder och förvaltningar i försäkringsrelaterade frågor. Vid behov konkretiserar kommunstyrelsen policyns styrning genom att anta riktlinjer som anger krav inom specifika områden av försäkringsarbetet, så som för samordning i försäkringsfrågor, gemensam hantering av skadeärenden och avvägningar mellan kostnader och risker kopplat till försäkringsskydd.

Varje nämnd och helägt kommunalt bolag har ansvar för att dess tillgångar har ett tillräckligt försäkringsskydd och bedriver sitt försäkringsarbete i enlighet med denna policy. För att möjliggöra en gemensam försäkringsportfölj ska nämnder och kommunala bolag lämna uppgifter om sina försäkringsbehov samt riskinformation till kommunstyrelsen.

Samtliga nämnder och helägda bolag svarar för att säkerställa att försäkringsrelaterade beslut eller arbetsuppgifter fattas och genomförs i enlighet med respektive nämnd eller styrelses delegations- och arbetsordning.

Relaterade dokument

- Riktlinje för riskhantering (KS)

Riktlinje för försäkringar

Normerande styrdokument

Berörd verksamhet: Uppsala kommuns förvaltningar och bolag

Beslutsfattare: Kommunstyrelsen

Beslutsdatum: ÅÅÅÅ-MM-DD

Diarienummer: NNN-202#-####

Dokumentansvarig: Trygghets- och hållbarhetsdirektör, kommunledningskontoret

Policy

Riktlinje

Rutin

Vägledning

Innehåll

Inledning	3
Syfte	3
Omfattning	3
Uppsala kommuns ägarskap och samverkan med Svensk kommunförsäkring AB	3
Riktlinjer för försäkringsarbetet	4
Inriktning för kommunens samordning i försäkringsfrågor	4
Försäkringsportfölj och ansvarsfördelning	4
Hantering av försäkringsskador	5
Regress och intern skadereglering	5
Ansvar	6
Relaterade dokument	6

Inledning

Kommunfullmäktige har fastställt en försäkringspolicy som anger styrande principer för hur nämnder och helägda dotterbolag i Uppsala kommun ska arbeta med försäkringsfrågor. Denna riktlinje konkretiserar försäkringspolicyn genom att ange krav och former för koncernens samordning och hantering av försäkringsärenden i linje med policyn.

Som delägare i Svenska Kommun Försäkrings AB (SKFAB) hanteras stora delar av Uppsala kommuns försäkringsarbete i nära samarbete med bolaget och SKFAB hanterar vissa av de uppgifter som annars legat på kommunen att genomföra.

Syfte

Riktlinjen syftar till att säkerställa ett enhetligt, transparent och ändamålsenligt arbete med försäkringar. Detta omfattar bland annat hanteringen av försäkringar, skadeanmälan, regress samt skadeförebyggande åtgärder.

Omfattning

Riktlinjen styr inriktning för samordning av försäkringsfrågor, arbetet med att upprätta kommunkoncernens försäkringsportfölj, hanteringen av försäkringsskador samt krav på hur rätten till regress och skadereglering ska hanteras. Den riktar sig till de funktioner som svarar för kommunkoncernens samordnade försäkringsarbetet i enlighet med kommunens försäkringspolicy.

Försäkringspolicyn anger att nämnder och helägda bolag får teckna egna försäkringar i de fall SKFAB inte kan erbjuda försäkring. För att säkerställa en samordning av försäkringsarbetet och en enhetlig hantering av försäkringar ska nämnder och helägda bolag i Uppsala kommun tillämpa riktlinjens styrning när egna försäkringar tecknas.

Riktlinjen omfattar inte kollektivavtalade försäkringar, så som exempelvis grupplivförsäkringar, pensionsförsäkringar eller andra kollektivavtalade försäkringar som hör samman med arbetsgivarfunktionen.

Uppsala kommuns ägarskap och samverkan med Svensk kommunförsäkring AB

Uppsala kommun är delägare i Svenska Kommun Försäkrings AB (SKFAB), som erbjuder koncerngemensamma försäkringslösningar och återförsäkringssamordning för kommuner och kommunala bolag. SKFAB fungerar som rådgivande part och tillhandahåller försäkringar enligt självkostnadsprincipen. Kommunens ägarstyrning gentemot bolaget följer av bolagets bolagsordning samt aktieägaravtal.

SKFAB stödjer delägarkommunerna i risk- och skadeförebyggande arbete, till exempel genom att genomföra riskanalyser inom skolor, förskolor och äldreboenden, följa upp och analysera skador samt erbjuda utbildningsinsatser inom säkerhetsområdet. Som del av sin service informerar SKFAB inför varje försäkringsår om preliminära förändringar i försäkringsomfattning och prisnivåer

För varje delägarkommun finns ett separat resultatkonto baserat på inbetalda premier. Från detta konto dras kostnader för inträffade skador, efter avdrag för självrisk och mottagen återförsäkringsersättning. Varje deläggande kommun bestämmer själv vilken

ekonomisk risk den är beredd att bära i form av självrisk, medan SKFAB ansvarar för den överliggande risken – dels genom eget risktagande, dels genom återförsäkring.

Samtliga kommunala bolag i Uppsala kommun betraktas som separata försäkringstagare hos SKFAB, även om försäkringen administreras gemensamt inom en koncerngemensam portfölj. Detta förutsätter att bolagen är egna juridiska personer och har definierat sina försäkringsobjekt och villkor i enlighet med portföljen.

I Uppsala kommun ska eventuellt överskott öronmärkas för skadeförebyggande ändamål. Utlysning och beslut sker lokalt enligt *Riktlinje för säkerhet och skadeförebyggande arbete till försäkringstagare från SKFAB*.

Riktlinjer för försäkringsarbetet

Försäkringsarbetet i Uppsala kommun utgår från en samordnad hantering av försäkringsfrågor. Samordningen ska säkerställa en enhetlig hantering av försäkringsfrågor, en god ekonomisk hushållning samt säkerställa att riskkostnader fördelas rättvist och på ett transparent sätt utifrån de risker som föreligger. Samordningen ska vidare säkerställa att Uppsala kommun agerar solidariskt gentemot det delägda försäkringsbolaget SKFAB.

Försäkringsarbetet ska baseras på arbetet med riskhantering. Riskhantering är en integrerad del av Uppsala kommuns övergripande system för ledning, styrning och intern kontroll. Kommunens arbete med riskhantering styrs genom *riktlinje för riskhantering*. Risk- och konsekvensanalyser som genomförs inom ordinarie riskhantering ska utgöra underlag för försäkringsrelaterade överväganden, såsom val av försäkringsskydd, självrisksnivåer och behov av skadeförebyggande insatser.

Inriktning för kommunens samordning i försäkringsfrågor

Kommunstyrelsen svarar genom kommunledningskontoret för att säkerställa en tillräcklig samordning inom kommunkoncernen och i förhållande till SKFAB.

Kommunledningskontorets samordnande roll i försäkringsfrågor ska svara för att:

- Det finns gemensamma förhållnings- och arbetssätt i försäkringsfrågor.
- Det finns en samlad bild av var väsentliga, försäkringsbara risker finns inom kommunkoncernen och hur dessa hanteras.
- Kostnader fördelas till respektive verksamhet eller objekt och sprids över tid.
- Det finns en effektiv och gemensam hantering av skadeärenden.
- Det finns gemensamma arbetssätt för att bedriva ett effektivt och långsiktigt skadeförebyggande arbete samt för att förhindra och begränsa skador.

Kommunstyrelsen ska inom ramen för samordningen av försäkringsfrågor även stödja nämnder och bolag att avhjälpa risker genom skadeförebyggande insatser kopplade till försäkringsbara risker, såsom exempelvis brandskydd, incidentrapportering och utbildningsinsatser.

Försäkringsportfölj och ansvarsfördelning

Utgångspunkten för kommunens försäkringar hos SKFAB är en koncerngemensam försäkringsportfölj. Försäkringsportföljen ska innehålla och beskriva de verksamhetsrisker och tillgångar koncernen ska försäkra. Portföljen ska ange relevanta

försäkringstyper, såsom ansvars-, egendoms-, motor-, förmögenhetsbrottsförsäkring med tillhörande ramar för självrisker och försäkringsomfattning.

Försäkringsportföljen ska fastställas årligen och tas fram inom ramen för kommunens samordning av försäkringsfrågor tillsammans med SKFAB och kommunens förvaltningar och bolag.

Hantering av försäkringsskador

Uppsala kommunkoncern ska ha en gemensam hantering av skadeärenden.

- Skadehantering ska ske på ett strukturerat och rättssäkert sätt, i enlighet med gällande försäkringsvillkor.
- Inträffade försäkringsskador ska anmälas till försäkringsgivaren i enlighet med fastställda rutiner eller överenskommelser med SKFAB.

SKFAB sammanställer och redovisar skadeutvecklingen löpande till Uppsala kommun. Redovisningen omfattar både kommunala förvaltningar och bolag. Utifrån skadebilden ska SKFAB vid behov initiera och samordna skadeförebyggande åtgärder i dialog med kommunledningskontoret och berörda verksamheter.

I det fall att försäkring tecknats med annan part än SKFAB, i enlighet med undantag i kommunfullmäktiges försäkringspolicy, svarar berörd nämnd eller bolag för att motsvarande anmälan sker till försäkringsgivaren och för att tillhandahålla kommunstyrelsen den information som krävs för att säkerställa en samlad uppföljning av försäkringsverksamheten och förekomst av skador.

Regress och intern skadereglering

Uppsala kommun ska säkerställa rätten till regress i de försäkringar som tecknas för dess tillgångar och verksamheter och ha en gemensam hantering för skadereglering. Regress innebär rätten att, efter att ha ersatt en skadelidande part, i efterhand kräva ersättning från den part som bär det faktiska ansvaret för skadan.

- Rätten till regress ska inte begränsas av den administrativa försäkringslösningen.
- Rätten till regress ska alltid prövas i samband med skador oavsett om den skadelidande är en extern part eller tillhör en nämnd eller ett bolag inom kommunkoncernen.
- Skaderegleringsprocessen, som hanteras av kommunledningskontoret i samarbete med upphandlad skadereglerare, ska innefatta bedömning av eventuell regress.
- Berörda parter inom kommunen ska involveras i ett tidigt skede för att möjliggöra korrekt utredning och dokumentation av regressansvar.

Ansvar

Kommunstyrelsen svarar genom kommunledningskontoret för kommunkoncernens samordning i försäkringsrelaterade frågor och företräder förvaltningar och bolag i dialogen med SKFAB, i enlighet med försäkringspolicyn. En samlad uppföljning av försäkringsarbetet sker årligen och rapporteras till kommunstyrelsens arbetsutskott.

Kommunledningskontoret kan fastställa koncerngemensamma rutiner eller instruktioner för administrativa processer kopplat till de försäkringar som tecknas genom SKFAB. Detta kan exempelvis handla om hur skadeanmälan ska ske eller hur underlag för försäkringsarbetet samlas in från berörda förvaltningar och bolag.

Försäkringsrelaterade beslut eller arbetsuppgifter som följer av denna riktlinje ska fattas och genomföras i enlighet med aktuell delegations- och arbetsordning.

Relaterade dokument

- Försäkringspolicy (KF)
- Riktlinje för riskhantering (KS)
- Riktlinje för säkerhet och skadeförebyggande arbete till försäkringstagare från SKFAB (KS)